

PRIOPĆENJE ZA MEDIJE br. 102/23

U Luxembourg 15. lipnja 2023.

Mišljenje nezavisnog odvjetnika u predmetu C-755/21 P | Kočner/Europol

Nezavisni odvjetnik A. Rantos: Europol i država članica u kojoj je nastala šteta u vezi s nezakonitom obradom podataka mogu biti solidarno odgovorni

Povodom ubojstva slovačkog novinara Jána Kuciaka i njegove zaručnice Martine Kušnírove u Slovačkoj 21. veljače 2018., slovačka tijela provela su opsežnu istragu. Na zahtjev slovačkih tijela Agencija Europske unije za suradnju tijela za izvršavanje zakonodavstva (Europol) prikupila je podatke pohranjene na dvama mobilnim telefonima, koja su pripadala Marianu Kočneru, i na USB uređaju za pohranu podataka. Europol je podnio znanstvena izvješća i predao tvrdi disk koji je sadržavao prikupljene šifrirane podatke.

Tijekom svibnja 2019. mediji su javno objavili informacije koje se odnose na M. Kočnera i koje proizlaze iz tih mobilnih telefona, uključujući prijepise njegovih intimnih razgovora. Usto, Europol je u jednom od svojih izvješća naveo da je M. Kočner u istražnom zatvoru od 2018. pod sumnjom da je počinio financijsko kazneno djelo i da je njegovo ime, među ostalim, izravno povezano s „takozvanim popisima mafijaša” i „Panamskim dokumentima (Panama Papers)”.

M. Kočner podnio je Općem sudu Europske unije zahtjev za naknadu štete u iznosu od 100 000 eura radi popravljivanja neimovinske štete za koju smatra da ju je pretrpio. Presudom od 29. rujna 2021.¹ Opći sud odbio je njegovu tužbu. Zaključio je, s jedne strane, da M. Kočner nije podnio dokaz o uzročnoj vezi između štete koja se navodi i Europolova postupanja te, s druge strane, da nije dokazao da je „takozvane popise mafijaša” sastavila i vodila institucija Unije, konkretno Europol. M. Kočner uložio je žalbu Sudu.

U svojem današnjem mišljenju nezavisni odvjetnik Athanasios Rantos pojašnjava da se ovim **predmetom Sudu pruža prilika da prvi put odluči**, među ostalim, o prirodi Europolove izvanugovorne odgovornosti i, konkretnije, o **postojanju posebnog sustava solidarne odgovornosti između Europa i države članice u kojoj je šteta nastala kao posljedica nepravilne obrade podataka koju su proveli Europol ili ta država članica**.

A. Rantos najprije podsjeća na to da je u pogledu izvanugovorne odgovornosti Unija dužna naknaditi svaku štetu koju njezine institucije ili službenici prouzroče pri obavljanju svojih dužnosti. To je pravilo primjenjivo na Europol. Prema Uredbi o Europolu, svaka osoba koja je pretrpjela štetu kao posljedicu nezakonitih radnji obrade podataka ima pravo na primanje nadoknade za pretrpljenu štetu ili od Europa ili od države članice u kojoj je došlo do događaja zbog kojeg je nastala šteta, u skladu s njezinim nacionalnim pravom. U **(neobvezujućoj)** preambuli te uredbe navodi se da pojedincu kojem je nanesena šteta zbog nezakonite obrade podataka može biti teško utvrditi je

¹ Presuda od 29. rujna 2021., Kočner/Europol, [T-528/20](#) (vidjeti priopćenje za medije [br. 165/21](#))

li to posljedica djelovanja Europol ili pak države članice te da bi stoga Europol i država članica u kojoj se dogodio događaj koji je doveo do nastanka štete trebali biti zajednički i pojedinačno odgovorni.

U tom pogledu A. Rantos primjećuje da izvanugovorna solidarna odgovornost načelno podrazumijeva da su, ako se radnja zbog koje je nastala šteta može pripisati nekoliko osoba, one solidarno dužne nadoknaditi štetu.

On podsjeća na to da tumačenje odredbe prava Unije zahtijeva da se u obzir uzme ne samo njezin tekst nego i kontekst u kojem se nalazi kao i ciljevi te svrha akta kojeg je ona dio.

Nezavisni odvjetnik zatim analizira sve relevantne pravne odredbe i dolazi do zaključka da se **pravom Unije uvodi sustav solidarne odgovornosti Europol i države članice o kojoj je riječ u pogledu štete pretrpljene zbog nezakonite obrade podataka kao posljedice djelovanja Europol ili te države članice.**

Stoga nezavisni odvjetnik predlaže ukidanje presude Općeg suda jer je njome svaka uzročna veza između štete koju navodi M. Kočner i eventualnog Europolova postupanja bila isključena samo zbog toga što su i Europol i slovačka tijela tijekom određenog razdoblja raspolagali podacima iz mobilnih telefona o kojima je riječ.

Nasuprot tomu, **što se tiče navodnog uvrštenja M. Kočnera na „takozvane popise mafijaša”, nezavisni odvjetnik predlaže Sudu da odbije žalbu i potvrdi rasuđivanje Općeg suda.**

NAPOMENA: Sud nije vezan mišljenjem nezavisnog odvjetnika. Zadaća je nezavisnih odvjetnika predložiti Sudu u punoj neovisnosti pravno rješenje u predmetu za koji su zaduženi. Suci Suda sada počinju vijećati u ovom predmetu. Presuda će se donijeti naknadno.

NAPOMENA: Protiv presude ili rješenja Općeg suda, Sudu se može podnijeti žalba ograničena na pravna pitanja. Žalba u načelu nema suspenzivni učinak. Ako je žalba dopuštena i osnovana, Sud ukida odluku Općeg suda. Ako stanje postupka to dopušta, Sud može sâm konačno odlučiti o sporu. U suprotnom, predmet se vraća Općem sudu koji je vezan odlukom Suda donesenom povodom žalbe.

Neslužbeni dokument za medije koji ne obvezuje Sud.

[Cjelovit tekst](#) mišljenja objavljuje se na stranici CURIA na dan čitanja.

Osoba za kontakt: Iliana Paliova ☎(+352) 4303 4293

Snimke s čitanja mišljenja dostupne su na „[Europe by Satellite](#)” ☎(+32) 2 2964106

Ostanite povezani!

